

ПОЛТАВСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Вибірковий компонент ПСИХОЛОГІЯ КРИЗОВИХ СТАНІВ

Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ

A grayscale image of a hand holding a rectangular sign. The sign has the word "CRISIS" written on it in large, bold, capital letters. The background is a light, neutral color.

**Основна мета засвоєння дисципліни
полягає у:**

**ознайомленні здобувачів освіти із особливостями
проживання різних видів кризових станів, формування
професійних навичок надання психологічної
допомоги особам в кризовому стані.**

Завдання дисципліни - ознайомлення із специфічними ознаками кризової ситуації у житті людини, типологією кризових станів особистості, основними психологічними теоріями стосовно переживання людиною кризового стану, термінологією, яка вживається для опису перебігу кризових станів, принципами психологічної допомоги людині в кризових станах різних типів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості поведінки людей у різноманітних екстремальних ситуаціях.

Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування дисципліни

Основні знання про:

- ▶ поняття, сутність та основні види кризових станів;
- ▶ фактори, що впливають на особливості переживання особою кризи;
- ▶ психологічні засоби діагностики кризового стану особистості;
- ▶ спектр проблем, які виникають внаслідок кризового стану
- ▶ основи надання первинної психологічної допомоги особистості, яка переживає фрустраційні, постстресові стани під час проходження кризи.

**На вивчення дисципліни відводиться 90 годин
(3 кредити ЄКТС), з яких:
лекційних - 4 годин,
практичних (семінарських) - 44 годин,
самостійної роботи студентів - 42 годин.**

Змістовий модуль I. Методологічні засади феномену кризового стану особистості

1. Психологія кризи. Поняття та сутність психологічних криз як психологічного феномену.
2. Вік як причина психологічної кризи. Вікові кризи особистості. Біографічні кризи.
3. Фактори та форми психологічної травматизації особистості.
4. Травма як причина психологічної кризи.
5. Війна як джерело травми.
6. Терористичний акт як джерело травми.
7. Насильство як джерело травми.
8. Втрата як причина психологічної кризи.
9. Хвороба як втрата здоров'я.
10. Адиктивна поведінка як втрата здоров'я.
11. Психологія вмирання і смерть.
12. Тюремна криза як втрата особистої свободи.
13. Втрата роботи як професійна криза.
14. Життєва криза і самогубство людини. Суїцидальна поведінка як втрата життя.
15. Особливості поведінки людей у екстремальних ситуаціях.
16. Посттравматичний стресовий розлад.

10 основних кризових етапів у життєвому циклі сім'ї по В. Сатірі

- 1. Перша криза - зачаття, вагітність і народження дитини.
- 2. Друга криза - початок освоєння дитиною людської мови.
- 3. Третя криза - дитина налагоджує відносини з зовнішнім середовищем (йде в дитячий сад або в школу).
- 4. Четверта криза - дитина вступає в підлітковий вік.
- 5. П'ята криза - дитина стає дорослим і залишає будинок.
- 6. Шоста криза - молоді люди одружуються, і в сім'ю входять невістки і зяті.
- 7. Сьома криза - настання клімаксу в житті жінки.
- 8. Восьма криза - зменшення сексуальної активності чоловіків.
- 9. Дев'ята криза - батьки стають бабусями і дідусями.
- 10. Десята криза - вмирає один з подружжя.

Змістовий модуль II. Особливості надання психологічної допомоги особам в кризовому стані.

1. Психодіагностика негативних явищ в кризових ситуаціях.
2. Психологічна допомога в ситуаціях проходження психологічних криз.
3. Психологічна допомога при переживанні кризи в результаті хвороби.

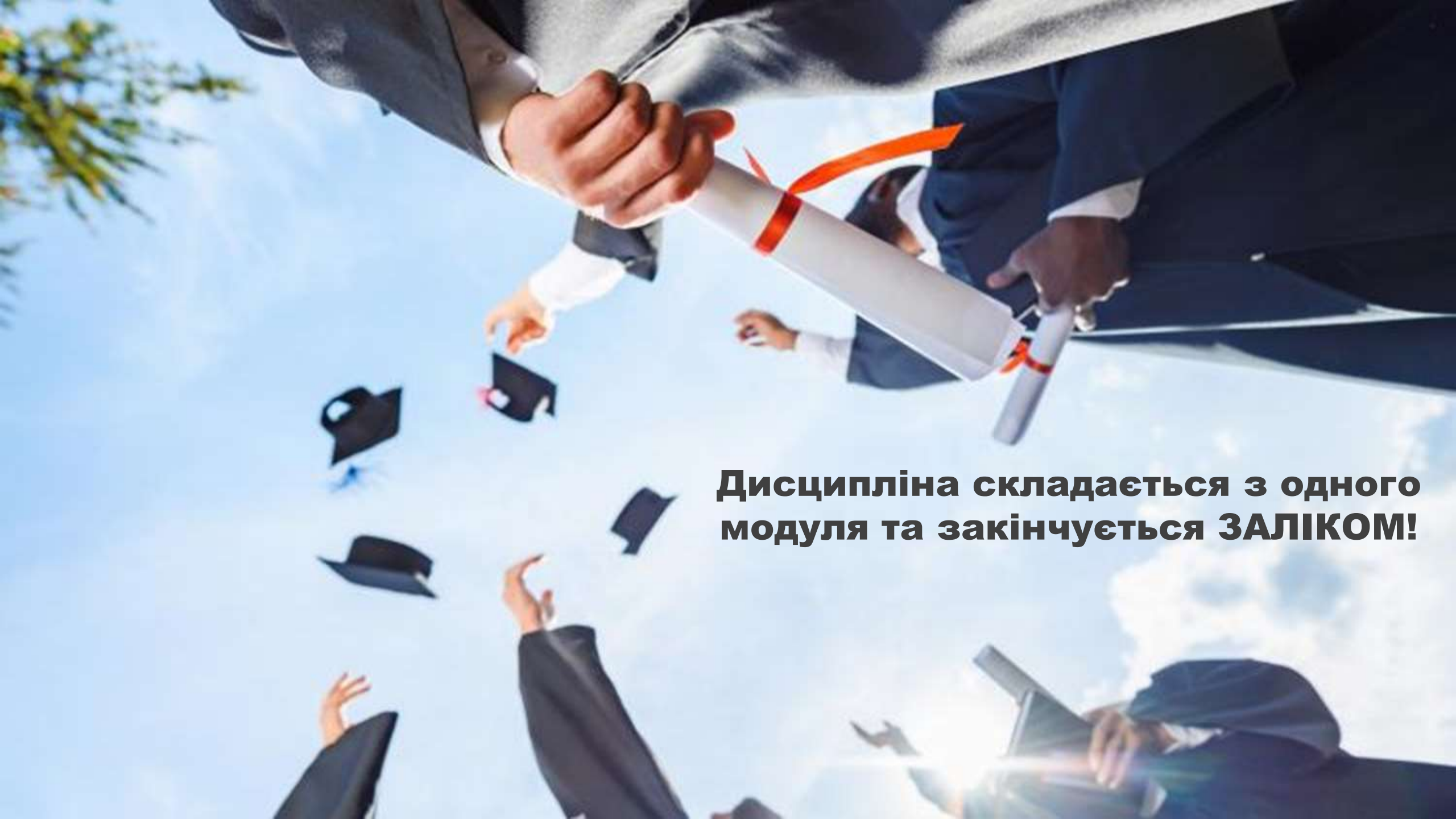

 ПЕРША ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

1 ПІДІЙДИ! Звернись до потерпілого, назви власне ім'я. Щоб проявити людяність, не обов'язково бути спеціалістом.	2 ПІДТРИМАЙ! Знайди безпечне місце. Відведи потерпілого з небезпечного місця. Посади його спиною до опози. Від'єднай його магазин, зброю розряди, постав на запобіжник, поклади поруч.	3 ПАМ'ЯТАЙ! Звертайся за ім'ям (по батькові). Запитай, що трапилось, де він знаходиться. Допоможи зорієнтуватися. Стабілізуй дихання: короткий вдих-пауза-довгий видих.	4 ПОРАДЬ! Сприяй виявленню емоцій. Заспокой, що всі хвилювання та їх зовнішні прояви-нормальна реакція. Запевни потерпілого у спроможності подолати ситуацію.	5 ПОТУРБУЙСЯ! Знайди воду, ковдру, сигарету. Відведи потерпілого в туалет. Вислухай, не бійся мовчати. Обережно використовуй фізичний контакт.	6 ПЕРЕДАЙ! Не обов'язково все робити самому. Передай потерпілого психологу, медикам. Спробуй разом знайти контакт близької потерпілому людини у його мобільному телефоні.
--	--	---	---	--	---

**ПСИХОЛОГІЧНА
ДОПОМОГА**

A low-angle, upward-looking photograph of a graduation ceremony. Several graduates in dark blue gowns are visible, holding rolled-up white diplomas tied with red ribbons. Some are also holding black mortarboard caps. The scene is set against a bright blue sky with scattered white clouds. The perspective is from below, looking up at the graduates, creating a sense of height and achievement.

Дисципліна складається з одного модуля та закінчується ЗАЛІКОМ!